

Beates datorer

För de flesta är datorn fylld med tekniska delar. För datorkonstnären Beate Pytz är den fylld med blommor.

AV MARIELLE KROOK

Ppplease don't kill me and chop me into bits like you did to my mother, står det skrivit i tusch på hårddisken som Robert visar upp. Han gjorde det fatala misstaget att lägga en hårddisk på Beate Pytz arbetsbord. Det fick han ångra - den finns inte mer.

Nu försöker han med vädjan rädda en annan hårddisk från Beates nyfikna fingrar. För hamnar den i hennes våld förvandlas den till en blomma eller en kyrka. I Beates ögon är det nämligen inte en datorkomponent utan ett konstverk.

Det började 1997 då Beate Pytz jobbade på ett företag som bytte ut alla sina datorer. De gamla datorerna bara stod där och ingen orkade ta tag i dem.

Till slut sa chefen att den som tar hand om eländet får ta det han eller hon vill ha. Allt skulle ändå ut ur datorsalen.

Beate tänkte att hon säkert kunde använda sakerna till en dator. Hon och en praktikant satte igång, hon höll på till två på natten. Slutligen fyllde hon sin lilla Peugeot med så mycket datorprylar att den stackars bilen nästan gick på knäna. Hemma möttes hon av sambon Robert.

- Han blev alldeles förskräckt. Han sa att det bara var skräp och att jag skulle köra det direkt till tippen. Men det ville jag inte, jag hade ju lagt ner så mycket jobb, säger Beate.

Istället bestämde hon sig för att dissekrera en dator för att se vad som egentligen fanns inuti.

Utrustad med verktyg började hon med att bända bort kylflänsen och så tog hon upp en liten underlig pryl. Då slog det henne hur vackra sakerna var. Den

Ett gäng ramar väntar på sitt innehåll.

lilla underliga prylen var processorn, men det visste inte Beate då.

Sedan upptäckte hon att datorn innehöll... blommor!? Det var transistorer i alla möjliga färger som skapade ett hav av blommor framför ögonen på Beate. Från början visste hon inte vad delarna kallades för eller vad de användes till, men numera kan hon namnet på det mesta som finns inuti en dator.

Beate Pytz gör numera alltså tavlor av gamla datorprylar. Allt som hamnar på hennes lilla arbetsbord får sätta livet till. Var tredje månad ger hon sig i väg till Ragn-Sells Elektronikätvervning i Lövsta utanför Stockholm för att hämta återvunnet datorskrot. I deras lådor hittar hon konstigt nog allt från kyrkor till höghus, det är åtminstone det hon ser. En kyrka är egentligen en läsare från en hårddisk.

Den första tavlan sålde hon två veckor efter att hon gjort den.

- Jag kommer till och med ihåg kunden, säger Beate. Det var en 32-årig tjej som skulle köpa den i födelse-dagspresent till sin syster. Tavlan såldes för 80 kronor.

Beates tavlor har alltid gått ihop rent materialmässigt, men en tavla kan ta allt från 10 minuter till en timme att skapa. Och då är inte alla resor till tippen inräknade.

Ordning och reda

Beate och Robert bor i en lägenhet i närheten av Täby Centrum norr om Stockholm. Ett av rummen har de som hobbyrum. Där har Beate en egen liten hörna, ett par kvadratmeter stor. Utmed väggen har hon en typisk lagerhylla fylld med cd-spelare, lådor med verktyg och annat smått och gott. Arbetsytan på bordet är mindre än en kvadratmeter. Här står Beate och jobbar. På det höga bordet står det både papp- och plastlådor med datordelar. På den högra kanten står ett halvmeter högt sortimentsskåp. Allt är noggrant insorterat i olika små fack. Beate gillar ordning och reda.

Beates sambo Robert vädjar för sin hårddisks liv.

”Den lilla underliga prylen var processorn, men det visste inte Beate då.”

blommar

Här finns allt möjligt - cd-skivor, läsögon från cd-läsare, spolar från diskettenheter, hårddiskläsare, muskolor i olika färger och massvis med andra prylar.

På golvet intill bokhyllan står två pappkassar fyllda till bredden med isärplockade hårddiskar och andra datordelar som är nästintill oigenkännliga vid det här laget.

Och hon visar stolt upp sina kap.

- Den här är helt underbar! Visst är den vacker, säger Beate med ett stort leende då hon visar upp en läsare till en hårddisk.

Beate ler stort och mycket när hon pratar och visar upp sina favoritsaker. Beate älskar verkligen datorprylar. Och en som är mer entusiastisk över datorns innandöme får du förmodligen leta efter.

Beate strävar hela tiden efter att skapa den perfekta tavlan.

- Jag kompromissar inte med kvaliteten, säger hon.

En trasig tavla säljer hon inte. Antingen fixar hon den eller så går den i soporna.

Ramen lika viktig

Hela tavlan är viktig. Inte bara innehållet, utan ramen

också. Beates ramar skulle du förmodligen inte känna igen från någon butik eftersom de kommer direkt från ett par importörer. Hon gillar lite annorlunda ramar. De görs av stuvbitar som sätts ihop av Anders Lindhoff som har en ramverkstad på Ljusterö.

När hon kommer hem med en ny laddning ramar kan hon inte låta dem ligga. Hon plockar genast upp dem. Hon tittar på en ram och ser en bild framför sig. Det är då hon bestämmer sig för hur tavlan ska se ut. Den kan ibland ligga i flera timmar på köksbordet eller vardagsrumsbordet i väntan på att idén ska poppa upp framför hennes ögon.

Men när hon bestämt sig är ramen dedikerad till just den tavlan. Den får sedan helt enkelt vänta på att hon får tag i de prylar som den ska rama in.

För något år sedan fick hon en förfrågan från ett dataföretag om att göra 100 exakt likadana tavlor med deras logotyp, men då sa hon nej. Hennes stolthet tillåter inte det.

Beate Pytz gör tavlor av datorkomponenter.

BEATE PYTZ

Bor: Täby

Ålder: 55 år

Familj: Sambon Robert

Hobby: Datorkonst och fotboll.

Framtiden: Hoppas kunna starta eget och helt eller delvis leva på sin konst.

Favoritsida: Förutom www.computerart.tk är det www.aftonbladet.se/sportbladet.

Första datorn: Sinclair ZX81 inköpt i England 1979.

Favoritprogram: Pagemaker.

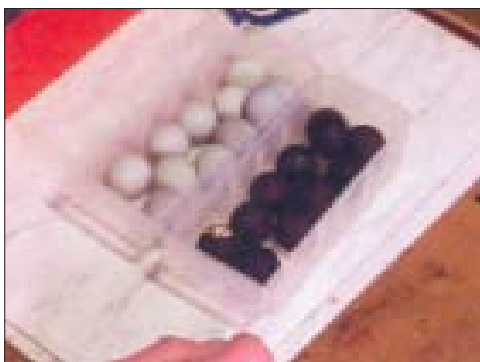
TÄVLA OCH VINN BEATES TAVLOR >>>>>>>>

Beates konst kräver fingerfärdighet.

En cd-skiva blir en bakgrund.

Tvååador muskulor redo att bli konst.

säger hon. Ragn-Sells är hennes största sponsor när det gäller datorprylar, men hon får också en hel del från olika företag, bibliotek och kompisar. Det hon inte använder åker hon till tippen med så det kan återvinnas på nytt.

Fotboll är en favorit

Men det finns tillfällen då Beate inte tänker alls på sina tavlor, och det är när det visas fotboll på tv. Hon säger själv att det aldrig hänt att hon fått en idé om en tavla mitt i en match. Däremot händer det att hon vaknar mitt i natten med en ny tavla i tankarna. Somliga uppfinnare kastar sig då upp ur sängen och sätter i gång med att jobba, men Beate somnar om och låter idén vila till åtminstone efter lunch.

- Jag får ingenting gjort på förmiddagarna, och det går som bäst när det är mörkt ute, säger hon.

Så kvällerna är som gjorda för att skapa tavlor. Men hon har ingen bestämd tid då hon sätter sig ner för att skapa utan det blir när andan faller på.

Senaste året har intresset för tavlorna ökat ordentligt. De flesta köparna är mellan 45 och 55 år. Men det finns också en hel del pensionärer bland hennes kunder.

Beate Pytz ställer ut sina tavlor under den årliga konsthelgen i Täby centrum.

- Jag gör inte två tavlor som ser exakt likadana ut. Picasso gjorde inte två likadana tavlor och det gör inte jag heller. Något måste skilja dem åt, säger Beate.

Det behöver inte vara mycket som skiljer, men åtminstone något. Exempelvis ramen eller färgen på en detalj.

Förutom en ram och datorprylar har hennes tavlor oftast någon annan liten detalj. Det handlar om små miniatyrfigurer i form av sniglar, möss, Hammarbymärken med mera. Beate letar miniatyrer i alla möjliga butiker, loppmarknader och även hos Myrorna.

- Ibland får de in små partier som jag kan köpa, det är perfekt,

- Och ungefär 60 procent av köparna är tjejer. Killar är mest intresserade av de tavlor som har någon typ av kretskortsliknande pryl. De tavlor som påminner minst om datorer köps oftast av tjejer, säger hon.

Beate vet inte alla gånger vad köparna jobbar med, men eftersom hon pratar med de flesta har hon märkt att det är ganska sällan som de jobbar med datorer. Kanske är det så att de som jobbar med datorer bara ser rena datordelar och inte blommor, ängar och kyrkor som Beate och många av hennes kunder gör.

Kvadratiska tavlor är populärast

Beate gillar inte att ta med sig en och samma tavla till flera utställningar. Om en tavla inte säljs inom ett halvår så hamnar den på arbetsbordet igen och görs om till en annan tavla.

Hon märker också att modet förändras både när det gäller tavlor och motiv. Rektangulära tavlor går i princip inte att sälja, de ska vara kvadratiska. Men den största tavlan hon gjort var rektangulär och ca. 25 x 15 centimeter.

- Den vanligaste frågan är "Vad är det där?", säger Beate.

Men hon har svar på tal. Även om hon inte brukar skriva upp vad tavlorna innehåller så vet hon vad som finns på dem. Och det vill de flesta veta.

Många köpare kommer tillbaka, och den tavlan som hittills har färdats längst har fått resa ända till Kuala Lumpur. Men de flesta finns fortfarande kvar inom Stockholms gränser, även om en och annan har rest ut i vårt avlånga land. Några har också rest vidare ut i Europa.

Tyvär är en del tavlor ganska ömtåliga och därför skickar Beate helst inte med post. Vissa reser långt för att komma och se tavlorna på de utställningar som hon har. På hennes webbsida finns ett urval av tavlorna hon gjort, men där finns långt ifrån alla. Beate finns också på plats i Täby Centrum varje år då det förvandlas till ett enda stort konstgalleri. Den årliga konsthelgen går av stapeln första helgen i februari. Hon ställer också ut på olika bibliotek, hos konstföreningar, hos tandläkaren och på hotell.

- I framtiden hoppas jag kunna starta eget och leva på min konst, säger Beate och plockar upp ännu en blomma ur det gapande datorchassit på bordet framför henne. ■